

Cal Cónomo

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Fígols, Cal Cónomo
Emplaçament Rural

Coordenades:

Latitud: 42.17658542797954
Longitud: 1.8335665020773064
UTM Est (X): 403666
UTM Nord (Y): 4670042

Classificació

Número de fitxa 08080 - 30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle s.XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08079A001000510000QJ
Autoria de la fitxa Joel Colomer Casamitjana
Data de registre de la fitxa: dt., 08/04/2025 - 12:01

Descripció

El conjunt està integrat per dues edificacions aïllades que s'emplacen en un terreny planer enjardinat, situat en una cota superior respecte al camí d'accés. La primera edificació presenta una planta quadrada, amb dues plantes d'alçada i coberta a dues aigües. A la seva façana de llevant s'hi adossa un cos auxiliar de dues plantes, cobert a una sola aigua, que es distingeix formalment del volum principal i n'amplia l'estructura. La segona construcció, de planta rectangular, compta amb dues plantes i golfes, i també amb coberta a dues aigües. A la façana posterior, s'hi annexen dos volums addicionals: un primer cos de planta rectangular, integrat al volum principal, i un segon de planta semicircular, que allotja l'escala interior de l'habitatge, constituint un element singular tant pel seu ús com per la seva geometria. L'organització dels volums i la relació amb l'entorn immediat reflecteixen una implantació acurada, coherent amb la topografia suau i l'ordenació del jardí que envolta el conjunt. El seu accés es fa a través d'una carretera asfaltada que prové del camí que va de l'ajuntament a Cal Gorra de Baix. Es troba en bones condicions i és apte per a vehicles.

Història

Cal Cónomo és una masia del terme municipal de Fígols que durant dècades va desenvolupar un paper destacat en l'activitat agrícola d'aquest sector del Berguedà. Situada en una zona accessible, amb bones terres i aprofitament forestal, Cal Cónomo representa un exemple clar d'explotació rural orientada a l'economia de subsistència i, posteriorment, a la producció vinculada al desenvolupament econòmic local. El seu origen es pot situar a finals del segle XVIII o inicis del XIX, en un moment d'expansió de la xarxa de masies al municipi, moltes de les quals aprofitaven clarianes naturals o planes fèrtils per a l'activitat agrícola. Cal Cónomo es dedicà principalment al conreu de cereals, a la patata i al manteniment d'un hort de producció domèstica. A més, gestionava petits ramats de bestiar oví i cabrum, complementats amb aviram i alguna vaca o mula per a treball agrícola. Les feixes que envoltaven la casa, sostingudes per marges de pedra seca, mostraven una organització clara de l'espai productiu i una adaptació eficient al relleu. Amb l'arribada del segle XX, i el creixement de les activitats mineres a Fígols i rodalia generà una demanda puntual de productes agrícoles i derivats que masies com aquesta podien cobrir. Sense abandonar el model d'explotació familiar, la masia s'obrí lleugerament al mercat local, aportant aliments, llenya o fusta a canvi d'eines o serveis. Aquest equilibri es mantingué fins a mitjans del segle XX, quan, com la majoria de masies de muntanya, Cal Cónomo començà a patir les conseqüències del despoblament rural. La dada històrica més reculada és de l'any 1914 on apareix com a Cal Conmò.

Bibliografia

Amillaramiento de Fígols (1882), Ajuntament de Fígols

Mapa planimètric de Fígols de les mines (1914). Instituto Geográfico y Estadístico (Espanya). Institut Cartogràfic de Catalunya.

CORTÉS, ELÍA, María del Agua, (2019). *De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà*. Col·lecció Temes d'Etnologia de Catalunya.

Col·lectiu (1983). *La masia: casa i economia rural a Catalunya*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions.

GIRALT, Sebastià (2004). *La masia. Una història sobre la casa i la família*. Barcelona: Edicions 62.

NADAL, Jordi; GIRALT, Enric (1984). *La pagesia catalana: de l'esplendor a la crisi*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes.

NAVARRO, Maria (2003). *La masia catalana: arquitectura i vida rural*. Barcelona: Lunwerg Editores.

PLADEVALL, Antoni (2000). *Les masies catalanes. Arrels d'un país*. Barcelona: Edicions Destino.

SERRA i VILARÓ, Josep (1932). *La masia catalana: assaig d'estudi arqueològic de la casa pairal*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

VILANOVA, Francesc (2007). *Masies: entre la història i el mite*. Vic: Eumo Editorial.

